

MEDDELANDE OM KOMMUNALVALET 2012

Finland är indelat i kommuner, som enligt grundlagen har självstyrelse. Kommunerna beslutar om många saker som berör invånarna.

Det högsta beslutande organet i en kommun är fullmäktige, som väljs av invånarna. Medlemmarna i fullmäktige, fullmäktigeledamöterna, väljs genom kommunalval för en period på fyra år. Kommunalval hålls nästa gång **söndagen den 28 oktober 2012**.

I kommunalvalet får finska medborgare och, under vissa förutsättningar, medborgare i andra länder som bor i en kommun rösta och ställa upp som kandidater. Att rösta är frivilligt i Finland.

I landskapet Åland hålls inget kommunalval 2012.

Rösträtt – vem får rösta

Du får rösta i kommunalvalet om du är finsk medborgare eller medborgare i något annat land inom Europeiska Unionen eller Island eller Norge och uppfyller följande kriterier:

- du fyller 18 år senast på valdagen (28 oktober 2012)
- du har en hemkommun i Finland senast den 7 september 2012

Om du är medborgare i något annat land får du rösta i kommunalvalet om

- du senast på valdagen (28 oktober 2012) fyller 18 år
- du har haft hemkommun i Finland utan avbrott i minst två år före den 7 september 2012

Hemkommunen fastställs i enlighet med lagen om hemkommun. Vanligen är hemkommunen den kommun där du bor.

I kommunalvalet 2012 är hemkommunen den kommun som är angiven som väljarens hemkommun i befolkningsregistret den 7 september 2012 klockan 24.

Vid behov kan du kontrollera vilken som är din hemkommun vid magistraten.

I kommunalvalet får man endast rösta på kandidater från den egna hemkommunen.

Anmälan om rösträtt kommer på posten

Befolkningsregistercentralen och magistraterna upprätthåller ett rösträttsregister med uppgifter om alla röstberättigade. Ingen särskild anmälan till rösträttsregistret behövs.

Magistraten skickar senast den **4 oktober 2012** en anmälan om rösträtt i form av ett meddelandekort till alla röstberättigade vars adresser är kända. På meddelandekortet finns anvisningar om röstningen.

Valbarhet – vem får ställa upp som kandidat

Du är valbar och kan ställa upp som kandidat i kommunalvalet i din hemkommun om du uppfyller följande kriterier:

- kommunen där du vill ställa upp som kandidat är din hemkommun
- du har rösträtt i någon kommun
- du står inte under förmyndarskap.

Vissa statstjänstemän och ledande tjänstemän och arbetstagare inom kommunen är dock inte valbara.

Kandidatuppställning i kommunalvalet

I kommunalvalet får kandidater ställas upp av

- registrerade partier
- röstberättigade som har bildat en valmansförening.

För att bilda en valmansförening krävs minst tio röstberättigade kommuninvånare, i vissa små kommuner endast tre eller fem invånare.

Två eller flera partier har rätt att bilda valförbund. Två eller flera valmansföreningar har rätt att bilda en gemensam lista.

I ett parti, valförbund eller på en gemensam lista får det i en kommun finnas högst en och en halv gång så många kandidater som antalet fullmäktigeledamöter som ska väljas. Beroende på kommunens invånarantal väljs 17–85 ledamöter till kommunfullmäktige.

Varje kandidat har ett eget nummer. En sammanställning av kandidatlistorna trycks upp där kandidaterna finns uppräknade i nummerordning med början från nummer 2. I sammanställningen är kandidaterna grupperade enligt parti och gemensam lista. För varje kandidat uppges följande uppgifter: namn, kandidatnummer och yrke. I sammanställningen av kandidatlistorna framkommer också

- vilka partier som har bildat valförbund
- vilka valmansföreningar som har bildat gemensam lista
- vilka partier som inte hör till något valförbund
- vilka kandidater som står utanför den gemensamma listan

Kandidatlistorna sammanställs den 27 september 2012.

Röstningstider

Du kan rösta antingen på valdagen söndagen den 28 oktober 2012 eller genom förhandsröstning före valdagen. Du kan bara rösta en gång. Att rösta två gånger är straffbart enligt strafflagen.

Förhandsröstning:

Förhandsröstningen börjar **onsdagen den 17 oktober 2012**.

Utomlands avslutas förhandsröstningen **lördagen den 20 oktober 2012** och i Finland **tisdagen den 23 oktober 2012**. På vissa förhandsröstningsplatser är röstningstiden kortare.

Du kan rösta på förhand på vilket förhandsröstningsställe som helst i Finland eller utomlands. Förhandsröstningsställen är

- platser utsedda av kommunerna i Finland, exempelvis kommunens ämbetsverk eller ett postkontor
- många finska beskickningar utomlands
- anstalter såsom sjukhus, verksamhetsenheter inom socialvården och straffanstalter. I anstalterna kan endast personer som vårdas eller är intagna på anstalten rösta.
- finska fartyg som befinner sig utomlands medan förhandsröstningen pågår. På ett fartyg får endast fartygspersonalen rösta. Passagerare kan inte rösta ombord på fartyget.

Röstning på valdagen:

Röstningen på valdagen söndagen den 28 oktober 2012 pågår klockan 9–20.

På valdagen kan du rösta endast i den kommun och på det röstningsställe som anges i meddelandekortet som skickats till dig.

Rösta hemma:

Om din rörelseförmåga eller funktionsförmåga är så begränsad att du inte utan oskäligen svårigheter kan ta dig till ett röstningsställe kan du rösta hemma under förhandsröstningstiden. Anmälan om hemmaröstning ska lämnas in senast **tisdagen den 16 oktober 2012** före klockan 16.

Anmälan görs till centralvalnämnden i den egna hemkommunen. En närstående vårdare som bor i samma hushåll får under vissa förutsättningar rösta samtidigt.

Så här röstar du

Röstningen sker i vallokalen på röstningsstället. Du kan ge endast en röst till en kandidat som finns med på sammanställningen av kandidatlistorna i din egen kommun.

1) Styrk din identitet genom att visa ditt pass, identitetskort, körkort eller något annat motsvarande dokument för valfunktionären. Valfunktionären ger dig en röstsedel.

2) Gå till röstningsbåset. Endast en person får befinna sig i röstningsbåset åt gången.

3) Anteckna på röstsedeln numret på den kandidat som du vill rösta på. Du får endast rösta på en kandidat. Skriv kandidatens nummer i cirkeln inuti röstsedeln. Skriv ingenting annat på röstsedeln. Vik ihop röstsedeln så att numret hamnar innanför vecken och att insidan inte syns utåt.

4) Ta den hopvikta röstsedeln till valfunktionären. Valfunktionären stämplar din röstsedel.

5a) Om du röstar på valdagen, lägg den stämplade röstsedeln i valurnan.

5b) Om du röstar på förhand ger valfunktionären dig ett valkuvert. Lägg den stämplade röstsedeln i kuvertet och tillslut det.

Om din förmåga att själv anteckna kandidatens nummer i röstsedeln är väsentligt nedsatt får du utse ett valbiträde eller en valfunktionär som kan hjälpa dig vid röstningen. Valbiträdet kan inte vara en person som är kandidat i valet.

Valbiträdet är skyldigt att behålla valhemligheten. Han eller hon måste hemlighålla information som avslöjats under röstningen.

Ytterligare information

- Kommunens centralvalnämnd ger ytterligare information om valet. Frågor som gäller den personliga rösträtten besvaras av magistraten. Adresser och telefonnummer till bägge finns i meddelandekortet.
- Förhandsröstningsställets adresser och öppettider, kandidatregister och annan information om valet finns på justitieministeriets valsidor **www.vaalit.fi**.
- Uppgifter om kandidaterna i kommunalvalet finns på justitieministeriets valsidor från och med början av oktober och uppgifter om förhandsröstningsställen publiceras i mitten av augusti.